

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- AAP and AGOG:** Guidelines for perinatal care. Third Edition. Washington, D.C., 1992.
- Altman D. G., Hytten F. E.:** Intrauterine growth retardation: Let's be clear about it. *Brit. J. Obstet. Gynaecol.* 1989, 96:1127.
- Erkkola R., Kero P., Seppala A., Gronroos M., Rauramo L.:** Monitoring perinatal Mortality by birth weight specific mortality rates. *Intern. J. Gynaecol. Obstet.* 1982, 20:231.
- Lee K. S., Paneth N. Gartner L.M., Pearlman N.:** The very low – birth – weight rate: Principal predictor of neonatal mortality in industrialized populations. *J. Pediat.* 1980, 97:759.
- MacFarlane A., Chalmers I., Adelstein A. M.:** The role of standardization in the interpretation of perinatal mortality rates. *Health Trends* 1980, 12:45.
- Παδιατέλλης Κ., Σοφατζής Ι., Παπαδόπουλος Κ., Αλεξάκος Λ., Ιωακείμиду Β., Μπουρλογιάννης Χ.:** Περιγεννητική θνησιμότητα στο Μαιευτήριο «Μαρίκα Ηλιάδη» από το 1969 μέχρι και το 1978. *Δελτ. Α΄ Παιδιατρ. Κλιν. Πανεπιστημίου Αθηνών* 1980, 27:258.
- Rumeau-Rouquette C., du Mazaubrum C., Breart G.:** Protocol and health indicators in Naitre en France. *Doin ed., Paris* 1984, pp 1-16.
- Σοφατζής Ι., Κανάριος Ι., Ρίζα Κ., Αλεξάκος Λ., Ιωακείμиду Β., Παδιατέλλης Κ.:** Εκτίμηση της ποιότητας της ιατρικής περιγεννητικής περιθάλψεως με τη χρησιμοποίηση τυποποιημένης περιγεννητικής θνησιμότητας. *Ιατρική* 1983, 44:399.
- Sofatzis J., Ioakimidou B.:** Perinatal statistics. *Pediatrics* 1987, 80:301.
- Τζουμάκα – Μπακούλα:** Πανελλήνια Περιγεννητική Έρευνα. Διατριβή για Υψηγασία, Α. Παιδιατρ. Κλιν. Πανεπιστημίου Αθηνών, 1984.
- WHO:** Recommendend definitions, terminology and format for statistical tablew related to perinatal period and use of a new certificate for cause of perinatal deaths. *Acta Obstet. Gynecol. Scand.* 1977, 56:247.

Παράγοντες που επηρεάζουν την έκφραση της Μητρικής Φροντίδας

Ελίζα Σ. Γιακουμάκη, Διδάκτωρ Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Strathclyde της Σκωτίας και Ψυχολόγος στο Μαιευτήριο «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ». Συγγραφέας του βιβλίου «Η Μαγική Αγκαλιά...ένα νεογέννητο αφηγείται ένα παραμύθι αγάπης», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις Εκδόσεις του Μουσικού Οίκου «Φίλιππος Νάκας».

Η μητρική φροντίδα απαιτεί μια πολύπλοκη διεργασία από ένα σύνολο ικανοτήτων και συναισθημάτων, που αν και βασίζεται στην έμφυτη τάση της μητέρας για ανταπόκριση στο μωρό της, θα εκδηλωθεί μόνον κάτω από ορισμένες συνθή-

κες. Για το λόγο αυτό, τα τελευταία χρόνια έχουμε ευαισθητοποιηθεί όλοι μας, όσον αφορά στη σημασία της έναρξης του μητρικού δεσμού στο πλαίσιο του μαιευτηρίου. Ένα δε από τα ουσιαστικότερα επιχειρήματα για την έναρξη του

μητρικού δεσμού στο πλαίσιο του μαιευτηρίου, είναι ότι έτσι η μητέρα αποκτά εμπιστοσύνη στην ικανότητά της για φροντίδα. Παρακάτω, θα παρουσιαστούν συνοπτικά ορισμένα θέματα, που συμβάλουν στην αυτοπεποίθηση της μητέρας στη σημαντική αυτή στιγμή της ζωής της.

- **Προετοιμασία της γυναίκας για την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, την πρώτη μητρική φροντίδα**

Η γνώση της γυναίκας και η προετοιμασία της (συναισθηματική και πρακτική) κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, είναι εξαιρετικής σημασίας, κι αυτό γιατί πολ-

λές γυναίκες, έχοντας άγνοια, δεν συμμετέχουν ή συμμετέχουν μη αποτελεσματικά, τόσο στον τοκετό όσο και στη μεταγεννητική περίοδο. Η προετοιμασία της γυναίκας είναι γεγονός σημαντικό, για να μπορέσει η γυναίκα να πλησιάσει τη στιγμή του τοκετού, καλωσορίζοντάς την με χαρά κι όχι πανικόβλητη από το φόβο.

- **Καθοδήγηση μαιευτήρα – μαιάς**

Η έγκυος γυναίκα, έχει ανάγκη να μπορέσει να εμπιστευθεί στη γνώση του «ειδικού» την προσωπική της πορεία κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και να αισθανθεί σίγουρη, ότι «όλα θα πάνε καλά».

Από ψυχοδυναμική άποψη λοιπόν, υπάρχουν δύο εκδοχές-πιθανότητες: ή η γυναίκα θα μπορέσει να εμπιστευθεί τον ειδικό και έτσι θα αισθανθεί συναισθηματικά σίγουρη και ήρεμη, ή δεν θα μπορέσει να τον εμπιστευθεί, με αποτέλεσμα η εμπειρία της εγκυμοσύνης να «χρωματισθεί» αρνητικά γι' αυτήν.

Είναι γεγονός ότι, αυτό που περιμένει η μητέρα από το μαιευτήρα είναι το ενδιαφέρον του, η συναισθηματική υποστήριξη και η άριστη γνώση του προσωπικού ιστορικού της. Σημαντική είναι και η συμμετοχή της μαιεύρας που, παραδείγματος χάριν, σε πλαίσιο ομάδας ενημερώνει τη γυναίκα σε θέματα που αφορούν:

1. Τη φυσιολογία της εγκυμοσύνης, συμπτώματα, κ.λπ.
2. Τη διαδικασία τοκετού με κάποια ψυχοπροφυλακτική μέθοδο.
3. Την πρώτη μητρική φροντίδα (η συγκεκριμένη προετοιμασία μπορεί να γίνει είτε στο τρίτο τρίμηνο εγκυμοσύνης, είτε στη μεταγεννητική περίοδο, στο διάστημα παραμονής της μητέρας στο μαιευτήριο).

Με τα δεδομένα αυτά κρίνεται απαραίτητο, η μέλλουσα μητέρα, ο μαιευτήρας και η μαιεύρα, να είναι μια «γνώριμη ενότητα» κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, και, εάν είναι δυνατόν, να υπάρχει συνέχεια στη σχέση αυτή: δηλαδή, η έγκυος γυναίκα να έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει το μαιευτήρα που θα την παρακολουθεί κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, και ιδιαίτερα το τελευταίο εξάμηνο.

● Ψυχολογική υποστήριξη

Η πορεία προσαρμογής στην εγκυμοσύνη πολλές φορές γίνεται δυσκολότερη, όταν παράλληλα με το γεγονός της εγκυμοσύνης συμπέσουν και άλλα γεγονότα, ως επί το πλείστον δυσάρεστα στη ζωή της γυναίκας, και ιδιαίτερα το τελευταίο εξάμηνο της εγκυμοσύνης της.

Αυτό το γεγονός, πρακτικά διαμορφώνει την ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης της γυναίκας, τόσο σε πλαίσιο ομάδας όσο και σε ατομικό.

Στις ομάδες αυτές – που γίνονται από ψυχολόγο και μαιεύρα – οι γυναίκες μπορούν να μοιραστούν την εμπειρία της εγκυμοσύνης, να ευαισθητοποιηθούν στα θέματα που τις απασχολούν, να ζήσουν την εγκυμοσύνη τους πιο χαρούμενα και να αντλήσουν δύναμη και γνώση για τις στιγμές που ακολουθούν.

Τέλος, σημειώνεται ότι, η παρουσία του πατέρα στις ομάδες αυτές είναι ένα βοηθητικό στοιχείο, τόσο για την αρμονική προσαρμογή της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, όσο και για τη βελτίωση της επικοινωνίας στο ζευγάρι.

Έτσι, εάν μια γυναίκα ζήσει την εγκυμοσύνη της συνειδητά και με την κατάλληλη προετοιμασία και βοήθεια, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τότε υπάρχουν οι προϋποθέσεις να φθάσει στη στιγμή του τοκετού χωρίς φόβο και με την ικανότητα να «κάνει πράξη» ό,τι έμαθε κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της.

